

1

מאי חנוכה דתנו

רבנן בכ"ה בכסליו יומי דחנוכה חמניא אינון דלא למספר בהון נסודלא להתענות בהון שבשנכנסו יוונים להיכל טמאו כל השמנים שבהיכל וכשגברה מלכות בית חשמונאי ונצרותם בדרך ולא מצאו אלא פך אחד של שמן שהיה מתח בתוכו של כהן גדול ולא היה בו אלא להדליק יום אחד נעשה בו נס והדליקו כמעט שמונה ימים, לשנה אחרת קבעום ועשאוים ימים טובים בהלל והוראה

מ"ג ע"ג (כ"א)

ועתה הגה צצקת בני ישראל באה אלי וגם ראיתי את הלחץ אשר מצרים לתצים אתם: ועתה לכה יא ואשליחך אלי פרעה והוצא את עמי בני ישראל ממצרים: ויאמר משה אלי האלהים מי אנכי כי אלק אלי פרעה וכי אוציא את בני ישראל ממצרים:

8

9

(יא) מי אנכי, מה אני חשוב לדבר עם המלכים, וכי אוציא את בני ישראל, ואף אם חשוב אני, מה זכו ישראל שיעשה להם נס ואוציאם ממצרים.

מ"ג ע"ג

10

(כה) שם שם לו, במרה נתן להם מקצת פרשיות של תורה שיתעסקו בהם: שבת³⁵, ופרה אדומה³⁶, ודינין³⁷.

מ"ג ע"ג

11

לכם ממחרת השפלת מיום הקיאתם את עמר התנופה שבע שבתות יי ותיקרתם מנתה חדשה ליהוה:

מ"ג ע"ג

12

להיחל אוילנא ואינש אחדינא משהדנא אלא בעי סניא סדי דאון לך אמר ליה חן לי יבנה חכמה ושילתא דבין גמליאל ואסותא דמסין ליה לרבי זדוק קיי עליה רב יוסף ואיתמא רבי עקיבא מושב חכמים אחדייהו דערסו יסבל איבעי למסר ליה לטבקטורו דרא זמנא והיא סבר דלמא כולי האי לא עביד והצלה פדחא נמי לא די

מ"ג ע"ג

13

מגלא בפסוקו דרבנן דיבנה אני בריה וחברי בריה אני מלאכתי בעיד הוא מלאכתי בשוה אני משכים למלאכתי והוא משכים למלאכתי כשם שהוא אינו מתגד במלאכתי כך אני אינו מתגד במלאכתי ושמן האמר אני מרבה והוא ממעים שנינו אחד המרבה ואחד הממעים וכלכד שכיין לבן לשמן.

מ"ג ע"ג

3

14

הנה אנכי מרביץ בפוך אבן ונסדתיך פספסירי: ושמתך פדך שמשתך ושעריך לאבני אקדח וכלי גבולך לאבני חפץ: וכי בניך למודי יהוה ורב שלום בניך:

יג בריות זה באשר היה דבר הכלה נהפו קצאו איש אשר קל בט גביאו האישי ואשתי ונתלו א הם קנגר הודר: לו גם אשה אשר יקרה בן אצירכות בשלה ונתקף אותו לשיטתו וכיס ותעל על-חופת ירוקלים וקנה כחל ביה: לה ונתען ומאמר יק אפרים גברים הקיטו אהם וישכים לבנה באהנו הברית אקר כרת עקנו ברית אבותינו לא נבטל קקנו שבת ראשיה קל וקילה מבני קנינו לא יוסר: לו ותעל בנה לארץ והפוח ארצו וקאתו לעניהם פאחד ודבים סבני ישראל אשר היו עשום בן גימים ההם ויא שט ברית אבותם:

מ"ג ע"ג

15

ושמתי כדכד שמשותך איה שמואל בר נחמני פליגי תרי מלאכי ברקיעא גבריאל ומיכאל ואמרי לה תרי אמוראי במערבא ומאן אינון יהודה וחזקיה בני רבי חייה חד אמר שוהם וחד אמר ישפה אמר להו הקב"ה להי כדון וכדון

מ"ג ע"ג

ז-ח זכור את יום השבת לקדשו: ששת ימים תעבד ועשית כל מלאכתך: יום השביעי שבת ליהוה אלהיך לא תעשה כל מלאכה אתה ובנך ויבנתך עבדך ונאמתך ובהמתך ובהך אשר בשעריך:

ששת ימים תעבד זו מצות שבת.

5

16

אמר רבא בשעה שמבניסין אדם לדון אומרים לו נשאת ונתת באמונה יקבעת עתים לתורה עסקת בפיר צפית לישועה פלפלת בחכמה הבנת דבר מתוך דבר

מ"ג ע"ג

6

17

ושמרו בני ישראל את השבת לקדשו: ששת ימים עשה יהוה את השמים ואת הארץ וביום השביעי שבת וינפש: ואת השבת לעשות את השבת לדרתם ברית עולם: ביני ובין בני ישראל הוא לעולם כיי ששת ימים עשה יהוה את השמים ואת הארץ וביום השביעי שבת וינפש:

מ"ג ע"ג

7

(טז) ושמרו בני ישראל את השבת, בעולם הזה, לעשות את השבת, כיום שכולו שבת.

מ"ג ע"ג

רָאָה חַיִּים עִם־אִשָּׁה אֲשֶׁר־אָהַבְתָּ כְּלִי :
יְמֵי־חַיֵּי הַבְּלִיָּה אֲשֶׁר נָתַן לְךָ תַּחַת הַשָּׁמַשׁ כֹּל יְמֵי הַבְּלִיָּה כִּי הוּא חֶלְקְךָ
בְּחַיִּים וּבְצַמְלֶךָ אֲשֶׁר־אֲתָה עִמָּל תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ:

בְּהַאֲרָא

יָנִים נִקְבְּצוּ עָלַי. אֲנִי בִימֵי חַטָּמִים. וּפְרִצוּ חַיִּים מִנְּדָבְרִי.
וְנִטְפְּאוּ כָּל הַשָּׁמַיִם. וּמְנוּחַת בְּנֵי־אָדָם. נִעְשָׂה גַם לַשְּׁמַיִם. כִּי
בִּנְיָה. יְמֵי שְׁמֹנֶה. קָבְעוּ שִׁיר וְדָנָיִם :

פ' טו' טז' כ"ב

(ט) רָאָה חַיִּים עִם אִשָּׁה אֲשֶׁר אָהַבְתָּ. רָאָה וְהִכֵּן
לְלַמֵּד חֻמְנוּת לְהַתְּפַרְנֵם מִמֶּנּוּ עִם תּוֹרַת אִשְׁרָל בִּידֶךָ : כִּי הוּא חֶלְקְךָ
בְּחַיִּים. אִשׁ עֲשִׂיתָ כִּן יִהְיֶה חֶלְקְךָ זֶה חַיִּים בְּעַה"ז לְהַתְּפַרְנֵם מִן הַחֻמְנוּת
וּבְעַה"ב שִׁינְעַת שְׂנִיָּה מִשְׁמַחַת עוֹן:

ר' ע' (טו)

"אֲנִי חֻמְנָה וְשָׂדֵי כַּמְגֻדְלוֹת * אָמַר רַבִּי
יִדְנָן אֲנִי חֻמְנָה זֶה חֻמְנָה וְשָׂדֵי כַּמְגֻדְלוֹת אֵלּוּ
תַּלְמִידֵי חֲבִימִים * וְרַבָּא אָמַר אֲנִי חֻמְנָה זֶה
כַּנְסַת יִשְׂרָאֵל וְשָׂדֵי כַּמְגֻדְלוֹת אֵלּוּ בְּתֵי כַּנְסוּחַ
וּבְתֵי מִדְרַשְׁתָּ

פ' טו' טז' כ"ב (טו)

אָהוּב אֵת
הַמְּלָאכָה כִּיצַד ? מַלְמַד שִׁיחָא אָדָם אוֹהֵב אֵת הַמְּלָאכָה וְאֵל
יִהְיֶה שׁוֹנֵא אֵת הַמְּלָאכָה; כַּשֶּׁם שֶׁהַתּוֹרָה נִתְּנָה בְּכַרִּית כִּךְ
הַמְּלָאכָה נִתְּנָה בְּכַרִּית. שְׁנֵאמַר (שְׁמוֹת כ) שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲבֹד
וְעָשִׂיתָ כָּל מְלָאכְתְּךָ וַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שָׁבַת לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ.

אָהוּב ר' (טו)

צד.

... תשי"ד.

אהובי חביבי,

מכתבך לאחר חזרתך לחו"ל הגיעני לנכון. האמת ניתנה להאמר כי הרבה נהייתי מקריאת מכתבך זה. הנאה זו צמחה משני שרשים : א) מפני שתוכן הדברים וסגנונם ערוכים בטוב טעם ודעת ; ב) מפני שהנך מתבטא בגילוי לב על הנפתולים אשר בנשמתך. והגני בזה להגיד לך כי לפי דעתי הנפתולים הללו שהנך דן עליהם במכתבך מקורם היא תפיסה מוטעת בענין הנידון. הרושם הכללי המתקבל מדבריך הוא כי זו היא הנחה פשוטה אצלך כי "secular career" היא "double life". למותר להגיד לך כי מעולם לא הייתי מסכים בשום אופן ל-"double life". אמנם מי ששוכר לו חדר בבית לחיות בו חיי תושב, ושוכר לו עוד חדר במלון לחיות בו חיי אורח, בודאי שיש לו double life, אבל מי ששוכר לו דירה בת שני חדרים יש לו broad life not double life. זכורני שבקרתי פעם בירושלים בבית החולים של ד"ר וואלאך שליט"א וראיתיו כשהוא נגש לחולה שהיה עומד להכנס לחדר-גתוח ושאל לו על שם אמו בכדי להתפלל עליו לפני הנתוח. כשספרתי את זה לאחד המיוחד מבין גדולי ירושלים זצוק"ל התבטא "כמה צריך לקנאות ביהודי זה שיש לו הזדמנות כל כך גדולה לשמש כלי שרת לכבוד שמים!" הגידה נא לי האמת, אהובי חביבי, האם אמירת פרק תהלים לשלומו של חולה על ידי הרופא העומד לעשות את הנתוח, האם זה הוא double life ?

ואתה חביבי יקירי חלילה לך מלראות את עצמך בראי כפול של חיים כפולים. כל המאריך ב"אחד" מאריכין לו ימיו ושנותיו. אדרבא, כל חיך צריכים להיות בבחינת המאריך ב"אחד" - אחד ולא כפל. צר לי מאד עליך חביבי אם נקודה זו נעלמת היא מעיניך. המון נקודות המפוררות זו תחת זו בודאי שיש בהן משום ריבוי, אבל אותן המון הנקודות עצמו כשהוא מסודר מסביב לנקודה אחת העומדת במרכזו הרי זה עגול אחד. זו היא, חביבי, חובתך בעולמך להעמיד במרכז חיך את ה"אחד" ואז אין עליך לדאוג כלל לכפלות. כל נקודה חדשה שתרכוש לך רק תרחיב את העגול אבל האחדות אינה זזה ממקומה. מצטער אני על שלא הבנת את כל זה עד עכשו. ומתוך צערי הזני דן אותך לכף זכות כי רק מצב רוח של רגע שם בפוך את הדברים אשר דברת במכתבך. חזק ואמץ חביבי, עלה והצלח יקירי, ורכב על דבר צדק ועשה את כל הצלחותיך לבסיס לריבוי כבוד שמים.

המתפלל להצלחתך
יצחק הוטנר

אניוה וכתב' מ' י"ג
צ' ב' א' ו' ז' ח' ט'